

Produktionskortet over Japan er af den kedelige Type, hvor man paa et enkelt Kort kan se og finde en Masse, men ikke faa Oversigt over noget som helst. De andre Tekstkort er gode, enkle og overskuelige — kun medtagende det væsentlige.

Forfatteren er præget af den tyske Indstilling, som er saa almindelig efter Versaillesfreden. Tyskerne føler ikke blot, at de tabte Verdenskrigen, men at dette Nederlag blev ligefrem skændigt udnyttet af Ententen. Det kommer til Udtryk i følgende Citat, der refererer sig Freden efter Bokseropstanden i 1900: „China wurde nun gezwungen, einen wahren Schmachfrieden zu unterzeichnen, der sich nur mit den Pariservorortsverträgen nach dem Weltkriege verglichen lässt.“ Fochler-Hauke slutter dog med at ønske et bedre Samarbejde mellem de europæiske Nationer.

Johs. Humlum.

Johannes Stoye: Spanien im Umbruch, die räumlichen und geistigen Grundlagen der spanischen Wirren. 15×21 cm. 67 S. Hefte 2 af Serien: »Macht und Erde«, udgivet af Karl Haushofer og Ulrich Crämer. B. G. Teubner. Leipzig und Berlin 1936.

I denne Bog søger Johannes Stoye at belyse og begrunde den nuværende Krise i Spanien ved Hjælp af Landets historiske Udvikling. Han mener, at det spanske Folks Psyke — hvor, ifølge Madariaga, „Naturen hersker over Fornuften“ — foruden at være bestemt af de talrige Raceblandinger ogsaa i høj Grad er præget en Institution som Inkquisitionen, hvis Rædselsherredømme Landet har lidt under gennem Aarhundreder.

Endvidere paapeges det, at Spaniens Forfatning gennem mere end et Aarhundrede har svinget mellem udpræget højreorienterede, monarkisk og/eller diktaturisk bestemte Ideer og mere liberale og parlamentariske Former. Bl. a. heraf slutter han, at Franco vil vinde Krigen, idet Spanien efter Militærdiktaturet fra 1923—31 har haft en demokratisk-parlamentarisk Regering.

Til Slut spaar Stoye, at vi vil faa et nyt spansk Verdensrige at se. Der har allerede gennem en Menneskealder kunnet spores en stærk stigende Forstaaelse mellem Moderlandet og de spansk-amerikanske Lande, ja, i det hele taget en udpræget Fællesfølelse mellem Latinamerika og Spanien og Portugal. Det er Historiens Ironi, at denne Følelse af Samhørighed først har vundet Kraft efter, at Spanien nødtvungen har maattet anerkende de fleste af sine tidligere Kolonier som fri Stater (Jvf. Forholdene i det britiske Imperium, hvor „Friheden“ uddeles lige saa hurtigt, som det er nødvendigt for at holde sammen paa Riget!).

Dette Arbejde er udpræget *historisk*. Anm. synes, at en Række vigtige geografiske Forhold — Produktion af Raastoffer, Handel m. m. — er behandlet saa overfladisk og dilletantisk, at Spaniens Geopolitik næppe kan siges at være færdig behandlet. Paa den anden Side er den historiske Baggrund for det nuværende geografiske Milieu fremstillet med megen Klarhed og med et Overblik, som viser, at Forf. behersker denne Side af Emnet til Fuldkommenhed.

Alt kartografisk Materiale er laant, og et Produktionskort som Fig. 3 gør mere Skade end Gavn. Den kartografiske Fremstilling maa ikke nøjes med at angive Beliggenhed, men skal ogsaa anskueliggøre Betydning af de enkelte Mineomraader.

Johs. Humlum.

Otto Maull: Das Wesen der Geopolitik. 15×21 cm, 57 S., Hefte 1 af Serien: »Macht und Erde«, udgivet af Karl Haushofer og Ulrich Crämer. B. C. Teubner. Berlin und Leipzig.

Forfatteren sætter det som sin Hovedopgave at sætte Skel mellem Begreberne *politisk Geografi* og *Geopolitik*, og Fremstillingen bygger helt igennem paa den første Sætning i Haushofers Forord: „Beispiel ist mehr als Lehre“. Den politiske Geografi er Arbejdsmateriale for Geopolitikeren, og Geopolitik er anvendt politisk Geografi. Geopolitikeren er ikke Biolog, men Læge (for Staten!), han er ikke Geolog, men Bjergingeniør! Maull indrømmer dog, at denne Grænse endnu er mere teoretisk end praktisk, idet adskillige Geografer anvender de ovennævnte Udtryk i Flæng.

Johs. Humlum.

Weymann-Munck, Elisabeth: Fünen als Siedlungsraum. Siedlungsgeographie einer dänischen Landschaft. Berliner Geographische Arbeiten. H. 10. 118 S., 16×23 cm, 20 Fig. Stuttgart 1936.

Bogen er 1. bind af en „Kulturgeographie Fünens“ og efter forf.s udsagn et arbejde med det meget, næsten urørte bebyggelsesgeografiske stof, som landet rummer.

Efter en indledning om øens almindelige geografi og landskaber deles dens bebyggelsesgeografi i 4 hovedafsnit om gaardgrupper, enkeltgaarde, spredte huse og huskolonier. De 2 første er afgjort de ringeste, mens de sidste viser, at forf. forstaar som geograf at arbejde med moderne historisk og statistisk materiale.

Hun begynder med at ville finde den danske landsbys urform, men desværre gennemfører hun sin analyse paa alle landsbyer un-